T008 A HÀM VIII (45) Q23-31-Tăng Thượng-tt

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH SOÁ 3

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Coù boán haønh tích cuûa söï1. Theá naøo laø boán? Coù haønh tích laïc maø sôû haønh ngu hoaëc; ñaây laø haønh tích thöù nhaát. Coù haønh tích laïc maø sôû haønh nhanh choùng; coù haønh tích khoå maø sôû haønh ngu hoaëc; coù haønh tích khoå maø sôû haønh nhanh choùng. Theá naøo goïi laø laïc haønh tích, sôû haønh ngu hoaëc? Hoaëc coù moät ngöôøi tham duïc, saân giaän, ngu si löøng laãy, sôû haønh raát khoå khoâng töông öng vôùi goác cuûa haïnh. Ngöôøi aáy naêm caên ngu toái khoâng ñöôïc lanh lôïi. Theá naøo laø naêm? Ñoù laø Tín caên, Taán caên, Nieäm caên, Ñònh caên, Tueä caên. Neáu ñem yù ngu ñeå caàu Tam-muoäi döùt höõu laäu, ñaáy goïi laø laïc haønh tích, ñoän caên ñaéc ñaïo. Theá naøo goïi laø laïc haønh tích, sôû haønh nhanh choùng? Hoaëc coù moät ngöôøi khoâng duïc, khoâng daâm, haèng töï giaûm bôùt tham duïc khoâng aân caàn; saân haän, ngu si raát giaûm thieåu. Naêm caên lanh lôïi, khoâng buoâng lung. Theá naøo laø naêm? Nghóa laø Tín caên, Taán caên, Nieäm caên, Ñònh caên, Tueä caên; ñoù laø naêm caên. Coù ñöôïc naêm caên, thaønh töïu Tam-muoäi, dieät taän höõu laäu thaønh voâ laäu. Ñoù goïi laø baèng lôïi caên maø haønh nôi ñaïo tích. Theá naøo goïi laø khoå haønh tích, sôû haønh ngu hoaëc? Hoaëc coù moät ngöôøi loøng daâm quaù nhieàu; saân giaän, ngu si löøng laãy. Ngöôøi aáy soáng vôùi phaùp naøy maø döùt saïch höõu laäu, thaønh töïu voâ laäu. Ñoù goïi laø khoå haønh tích ñoän caên. Theá naøo goïi laø laïc haønh tích, sôû haønh nhanh choùng? Hoaëc coù moät ngöôøi ít duïc, ít daâm, khoâng saân haän, cuõng khoâng khôûi töôûng haønh ba vieäc naøy. Luùc aáy, naêm caên naøy khoâng thieáu soùt. Theá naøo laø naêm? Nghóa laø tín caên, taán caên, nieäm caên, ñònh caên, tueä caên; ñoù laø naêm. Ngöôøi aáy baèng phaùp naøy maø ñöôïc Tam-muoäi, döùt höõu laäu thaønh voâ laäu. Ñoù goïi laø khoå haønh lôïi caên. Ñoù laø, naøy Tyø-kheo, coù boán haønh tích naøy. Haõy tìm caàu phöông tieän boû ba haønh tích tröôùc, vaâng haønh moät haønh sau. Vì côù sao? Vì vôùi khoå haønh tích, khoù ñaéc Tam-muoäi. Khi ñaõ ñaéc, lieàn thaønh ñaïo, toàn taïi laâu ôû ñôøi. Vì sao theá? Chaúng theå ñem laïc caàu laïc, do khoå maø sau môùi thaønh ñaïo. Theá neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy thöôøng duøng phöông tieän thaønh töïu haønh tích naøy. Nhö theá, caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo nghe Phaät daïy xong, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 4

Boán söï haønh tích ; boán thoâng haønh , xem Phaùp Uaån 3 (T26n1537, tr. 465a23): Khoå trì 1.

thoâng haønh , khoå toác thoâng haønh , laïc trì thoâng haønh , laïc toác thoâng haønh . Paøli, D 33 Saígìti (R.iii. 229): Catasso paæipadaø– dukkhaø paæipadaø dandhaøbhióóaø, dukkhaø paæipadaø khippaøbhióóaø, sukhaø paæipadaø dandhaøbhióóaø, sukhaø paæipadaø khippaøbhióóaø, boán söï haønh trì: Haønh trì khoå, chöùng trí chaäm; haønh trì khoå, chöùng trí nhanh; haønh trì laïc, chöùng trí chaäm; haønh trì laïc, chöùng trí nhanh.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät ôû thaønh La-duyeät, trong khu Ca-lan-ñaø, Truùc vieân, cuøng vôùi ñaïi chuùng naêm traêm Tyø-kheo. Baáy giôø, boán Phaïm chí cuøng ñaéc nguõ thoâng, tu haønh phaùp laønh, ôû chung moät choã, baøn luaän vôùi nhau raèng: “Luùc thaàn cheát ñeán, chaúng traùnh ngöôøi maïnh khoûe. Moãi ngöôøi haõy aån naáp khieán thaàn cheát khoâng bieát choã ñeán. Luùc aáy, moät Phaïm chí bay leân khoâng trung, muoán ñöôïc khoûi cheát; nhöng traùnh chaúng khoûi, maø cheát ôû khoâng trung. Vò Phaïm chí thöù hai laën xuoáng ñaùy bieån lôùn, muoán ñöôïc khoûi cheát, nhöng cheát ôû ñoù. Phaïm chí thöù ba muoán khoûi cheát, chui vaøo loøng nuùi Tu-di vaø cheát trong ñoù. Phaïm chí thöù tö chui xuoáng ñaát, ñeán meù kim cöông, muoán ñöôïc thoaùt cheát, laïi cheát ôû ñoù. Baáy giôø, Theá Toân duøng Thieân nhaõn xem thaáy boán Phaïm chí, moãi ngöôøi ñeàu traùnh cheát maø ñeàu cuøng cheát. Theá Toân lieàn noùi keä: Khoâng phaûi hö khoâng, bieån Khoâng phaûi vaøo hang ñaù Khoâng coù ñòa phöông naøo Thoaùt khoûi khoâng bò cheát. Baáy giôø Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –ÔÛ ñaây, naøy Tyø-kheo, coù boán vò Phaïm chí, tuï taäp moät nôi, muoán ñöôïc khoûi cheát. Moãi ngöôøi quay tìm choã chaïy maø khoâng khoûi cheát. Moät ngöôøi ôû hö khoâng, moät ngöôøi vaøo bieån lôùn, moät ngöôøi vaøo loøng nuùi, moät ngöôøi xuoáng ñaát, ñoàng cheát heát. Theá neân, caùc Tyø-kheo, muoán ñöôïc khoûi cheát, neân tö duy boán phaùp boån. Theá naøo laø boán? Taát caû haønh voâ thöôøng; ñoù laø phaùp boån thöù nhaát, haõy nieäm töôûng tu haønh. Taát caû haønh laø khoå, ñoù laø phaùp boån thöù hai, haõy neân tö duy. Taát caû phaùp voâ ngaõ; ñaây laø phaùp boån thöù ba, haõy neân tö duy. Nieát-baøn laø dieät taän; ñaây laø phaùp boån thöù tö, haõy neân cuøng tö duy. Nhö theá, naøy caùc Tyø-kheo, haõy cuøng tö duy boán phaùp naøy. Vì sao theá? Vì seõ thoaùt sinh, giaø, beänh, cheát, saàu lo naõo khoå. Ñaây laø nguoàn cuûa khoå. Nhö theá, caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo nghe Phaät daïy xong, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 5

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Trôøi Tam thaäp tam coù boán vöôøn caûnh ñeå ngaém. Chö Thieân ôû ñoù vui chôi höôûng vui nguõ duïc. Boán vöôøn gì? 1. Vöôøn caûnh Nan-ñaøn-baøn-na2. 2. Vöôøn caûnh Thoâ saùp3.

Nan-ñaøn-baøn-na . Skt. (Paøli ñoàng): Nandana-vana. Xem Tröôøng 20, kinh 30, phaåm Ñao-lôïi. 2.

Thoâ saùp . Skt. Paøruwya. (Paøli: Phaørusa, Phaørusaka). Xem Tröôøng 20, daãn treân. 3.

3. Vöôøn caûnh Truù daï4. 4. Vöôøn caûnh Taïp chuûng5. Trong boán vöôøn coù boán ao taém, ao taém raát maùt, ao taém höông thôm, ao taém nheï nhaøng, ao taém trong suoát. Theá naøo laø boán? Ao taém Nan-ñaø6, ao taém Nan-ñaø ñaûnh, ao taém Toâ-ma7; ao taém Hoan duyeät8. Tyø-kheo neân bieát, trong boán vöôøn coù boán ao taém naøy khieán ngöôøi thaân theå thôm saïch, khoâng coù buïi baëm. Vì sao goïi laø vöôøn Nan-ñaø-baøn-na? Neáu trôøi Tam thaäp tam vaøo vöôøn Nan-ñaøn-baøn- na, taâm taùnh seõ vui veû khoâng kieàm ñöôïc; ôû ñoù vui chôi, neân goïi laø vöôøn Nan-ñaøn-baøn-na. Vì sao goïi laø vöôøn Thoâ saùp? Neáu trôøi Tam thaäp tam vaøo trong vöôøn naøy, thaân theå seõ heát söùc thoâ. Ví nhö muøa ñoâng laáy höông boâi leân thaân, thaân heát söùc thoâ, chaúng nhö luùc thöôøng. Vì theá neân goïi laø vöôøn Thoâ saùp. Sao goïi laø vöôøn Truù daï? Khi trôøi Tam thaäp tam vaøo trong vöôøn naøy, nhan saéc chö Thieân seõ khaùc nhau, taïo bao nhieâu hình theå, ví nhö phuï nöõ maëc caùc loaïi aùo xieâm, chaúng gioáng luùc thöôøng. Ñaây cuõng nhö theá. Neáu trôøi Tam thaäp tam vaøo trong vöôøn seõ trôû thaønh caùc hình saéc khoâng gioáng luùc thöôøng. Vì theá neân goïi laø vöôøn Truù daï. Vì sao goïi laø vöôøn Taïp chuûng? Baáy giôø caùc vò trôøi toân quyù nhaát vaø trôøi baäc trung vaø trôøi baäc thaáp, khi vaøo trong vöôøn naøy ñeàu trôû thaønh gioáng nhau. Neáu laø trôøi thaáp nhaát thì khoâng ñöôïc vaøo ba vöôøn kia. Ví nhö vöôøn cuûa Chuyeån luaân thaùnh vöông vaøo, caùc vua khaùc khoâng ñöôïc vaøo vöôøn taém röûa. Coøn nhaân daân chæ coù theå ñöùng xa nhìn. Ñaây cuõng nhö theá, neáu choã trôøi thaàn cao nhaát vaøo taém röûa, caùc trôøi nhoû khaùc khoâng ñöôïc vaøo. Theá neân, goïi laø vöôøn Taïp chuûng9. Vì sao goïi laø ao taém Nan-ñaø? Neáu trôøi Tam thaäp tam vaøo trong vöôøn naøy, loøng seõ raát vui veû. Theá neân goïi laø ao taém Nan-ñaø. Vì sao goïi laø ao taém Nan-ñaø ñaûnh? Neáu trôøi Tam thaäp tam vaøo trong vöôøn naøy, töøng caëp hai ngöôøi naém tay chaø treân ñænh ñaàu maø taém. Ngay trong Thieân nöõ cuõng laøm nhö theá. Do ñoù goïi laø ao taém Nan-ñaø ñaûnh. Vì sao goïi laø ao taém Toâ-ma? Neáu trôøi Tam thaäp tam vaøo trong ao taém naøy, baáy giôø, nhan maïo chö Thieân ñeàu gioáng nhö ngöôøi, khoâng coù ña daïng. Theá neân goïi ao taém Toâ-ma. Vì sao goïi laø ao taém Hoan duyeät? Neáu trôøi Tam thaäp tam vaøo trong ao naøy seõ ñeàu khoâng coù loøng kieâu maïn cao thaáp, taâm daâm giaûm bôùt, baáy giôø ñoàng nhaát taâm maø taém. Theá neân goïi laø ao taém Hoan duyeät. Ñoù laø, naøy Tyø-kheo, coù nhaân duyeân naøy, coù teân naøy. Nay trong chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai cuõng laïi nhö theá. Coù teân boán vöôøn. Theá naøo laø boán? Vöôøn Töø, vöôøn Bi, vöôøn Hyû, vöôøn Xaû*. Ñoù laø, Tyø-kheo, trong chaùnh phaùp Nhö Lai coù boán vöôøn naøy. Taïi sao goïi laø vöôøn Töø? Tyø-kheo neân bieát, do vöôøn Töø naøy maø sinh leân trôøi Phaïm

Truù daï . Theo giaûi thích ñoaïn sau, roõ raøng Haùn dòch töø naøy sai. Skt. Caitrarati (Paøli: Cittalataø-vana; 4.

Cf. J.i. 204). Xem Tröôøng 20, daãn treân: Hoïa laïc vieân . Taïp chuûng . Skt. Mizraka (Paøli: Missaka). Xem Tröôøng 20, daãn treân. 5.

Nan-ñaø duïc trì . Paøli: Nandaø-pokkharaòì, cf. J. 204. 205. 6.

Toâ-ma . 7.

Hoan duyeät . 8.

9. Vaên Haùn dòch ñoaïn naøy maâu thuaãn nhau. Neân hieåu, chæ vöôøn Taïp chuûng, chö Thieân bình ñaúng vaøo ñöôïc heát. Ba vöôøn kia, tuøy theo baäc lôùn nhoû.

thieân; töø coõi trôøi Phaïm thieân ñoù cheát ñi, sinh trong nhaø haøo quyù, nhieàu tieàn laém cuûa, haèng coù vui nguõ duïc, vui thuù chöa töøng rôøi maét. Theá neân goïi laø vöôøn Töø. Vì sao goïi laø vöôøn Bi? Tyø-kheo neân bieát, neáu hay thaân caän taâm Bi giaûi thoaùt thì sinh coõi trôøi Phaïm quang aâm. Neáu sinh trôû laïi trong loaøi ngöôøi thì sinh nhaø toân quyù, khoâng coù saân giaän, cuõng nhieàu tieàn laém cuûa. Vì theá neân goïi laø vöôøn Bi. Vì sao goïi laø vöôøn Hyû? Neáu ngöôøi hay thaân caän vöôøn Hyû thì sinh trôøi Quang aâm. Neáu sinh trôû laïi trong loaøi ngöôøi thì sinh nhaø quoác vöông, loøng thöôøng hoan hyû. Vì theá neân goïi laø vöôøi Hyû. Vì sao goïi laø vöôøn Xaû*? Neáu ngöôøi thaân caän xaû thì seõ sinh trôøi Voâ töôûng, thoï boán vaïn taùm ngaøn kieáp. Neáu laïi sinh trong loaøi ngöôøi thì sinh nhaø ôû choán trung öông, cuõng khoâng saân haän, haèng boû10 taát caû haønh phi phaùp. Vì theá neân goïi laø vöôøn Xaû. Tyø-kheo neân bieát, trong chaùnh phaùp Nhö Lai coù boán vöôøn naøy khieán caùc Thanh vaên ñöôïc daïo chôi trong aáy. Trong boán vöôøn naøy cuûa Nhö Lai coù boán hoà taém ñeå haøng Thanh vaên cuûa ta taém röûa, daïo chôi trong aáy, döùt heát höõu laäu thaønh töïu voâ laäu, khoâng coøn traàn caáu. Nhöõng gì laø boán? Hoà coù höõu giaùc, coù quaùn; hoà taém khoâng giaùc, khoâng quaùn; hoà taém xaû* nieäm; hoà taém khoâng khoå, khoâng laïc. Theá naøo laø hoà taém coù giaùc, coù quaùn11? Neáu coù Tyø-kheo ñöôïc Sô thieàn roài, ôû trong caùc phaùp haèng coù giaùc quaùn, tö duy phaùp töø boû keát söû trieàn caùi, vónh vieãn khoâng coøn dö taøn. Theá neân goïi coù giaùc, coù quaùn. Theá naøo laø hoà taém khoâng giaùc, khoâng quaùn12? Neáu coù Tyø-kheo ñaéc Nhò thieàn roài, dieät coù giaùc, coù quaùn, laáy thieàn laøm thöùc aên. Vì theá goïi laø khoâng giaùc, khoâng quaùn. Theá naøo goïi laø hoà taém Xaû* nieäm? Neáu Tyø-kheo ñöôïc Tam thieàn roài, dieät coù giaùc, coù quaùn; khoâng giaùc, khoâng quaùn, haèng xaû* nieäm Tam thieàn13. Vì theá goïi laø hoà taém xaû nieäm. Theá naøo goïi laø hoà taém Khoâng khoå khoâng laïc14? Neáu Tyø-kheo ñöôïc Töù thieàn roài, cuõng khoâng nieäm laïc, cuõng chaúng nieäm khoå; cuõng khoâng nieäm phaùp quaù khöù, vò lai, chæ duïng taâm ôû trong phaùp hieän taïi, theá neân goïi laø hoà taém Khoâng khoå khoâng laïc. Do vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, trong chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai coù boán hoà taém naøy, ñeå haøng Thanh vaên cuûa ta ôû trong aáy taém röûa, dieät hai möôi moát keát, qua bieån sinh töû, vaøo thaønh Nieát-baøn. Theá neân, naøy caùc Tyø-kheo, neáu muoán qua bieån sinh töû naøy, haõy tìm caàu phöông tieän dieät hai

möôi moát keát, vaøo thaønh Nieát-baøn. Nhö theá, caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo nghe Phaät daïy xong, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 615

Nghe nhö vaày:

10.
Haùn: Hoä, nghóa khoâng roõ baèng xaû.
Höõu giaùc höõu quaùn , chæ höõu taàm höõu töù ñòa, baäc Sô thieàn.
11.
Voâ giaùc voâ quaùn : voâ taàm voâ töù ñòa, baäc Nhò thieàn. 12.

Haùn: Hoä nieäm , chính xaùc: Xaû nieäm; ly hyû truï xaû, an truù laïc vôùi nieäm, goïi laø ly hyû dieäu laïc ñòa, baäc 13.

Tam thieàn. Baát khoå baát laïc ; xaû nieäm thanh tònh ñòa, xaû vaø nieäm thanh tònh, baäc Töù thieàn trôû leân. 14.

15. Tham chieáu Paøli, S 55 197 AØsìvisopama (R.iv. 172).

Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Ví nhö boán con raén ñoäc lôùn heát söùc hung baïo ñöôïc boû chung trong moät caùi hoäp. Neáu coù ngöôøi töø boán phöông ñeán, muoán soáng, khoâng muoán cheát, muoán tìm vui khoâng tìm khoå, chaúng ngu chaúng toái, taâm yù khoâng roái loaïn, khoâng bò leä thuoäc gì, khi aáy, neáu vua hay ñaïi thaàn cuûa vua goïi ngöôøi naøy baûo: “Nay coù boán con raén ñoäc lôùn, heát söùc hung baïo. OÂng neân tuøy thôøi nuoâi naáng, taém röûa chuùng cho saïch; tuøy thôøi cho aên uoáng, ñöøng ñeå thieáu thoán. Nay laø luùc thích hôïp, haõy laøm ñieàu thích hôïp phaûi laøm!” Ngöôøi kia trong loøng sôï haõi khoâng daùm tôùi thaúng tröôùc, beøn boû chaïy khoâng bieát ñöôøng naøo. Ngöôøi kia laïi ñöôïc baûo raèng: “Nay ta sai naêm ngöôøi caàm ñao kieám theo sau oâng. Neáu hoï baét ñöôïc seõ döùt maïng oâng. Chôù neân chaäm treã.” “Ngöôøi kia sôï boán con raén ñoäc lôùn, laïi sôï naêm ngöôøi caàm ñao kieám, phoùng chaïy töù tung, khoâng bieát phaûi laøm gì. Ngöôøi kia laïi ñöôïc baûo raèng: “Nay ta laïi sai saùu oan gia theo sau oâng. Ai baét ñöôïc seõ döùt maïng oâng. Muoán laøm gì haõy laøm ñi!” Ngöôøi kia sôï boán con raén ñoäc lôùn, laïi sôï naêm ngöôøi caàm ñao kieám, laïi sôï saùu oan gia, lieàn phoùng chaïy khaép nôi. Ngöôøi kia khi thaáy trong caùi xoùm hoang, muoán vaøo ñoù nuùp; hoaëc gaëp nhaø troáng, hoaëc gaëp vaùch ñoå, khoâng coù gì chaéc chaén; hoaëc thaáy moät caùi ghe troáng, hoaøn toaøn khoâng coù gì. Khi aáy coù ngöôøi thaân höõu vôùi ngöôøi aáy, muoán giuùp ñôõ cho khoûi naïn, lieàn baûo: “Choã vaéng veû naøy nhieàu giaëc cöôùp, muoán laøm gì thì cöù tuøy yù.” Ngöôøi kia ñaõ sôï boán raén ñoäc lôùn, laïi sôï naêm ngöôøi caàm ñao kieám, laïi sôï oan gia, laïi sôï trong thoân troáng vaéng, lieàn phoùng chaïy khaép nôi. Ngöôøi aáy khi thaáy phía tröôùc coù doøng nöôùc lôùn, vöøa saâu vöøa roäng, cuõng khoâng coù ngöôøi vaø

caàu ñoø ñeå coù theå qua ñöôïc bôø kia, maø choã ngöôøi aáy ñöùng laïi nhieàu giaëc cöôùp hung aùc. Luùc ñoù, ngöôøi aáy nghó: “Nöôùc naøy raát saâu roäng, nhieàu giaëc cöôùp, laøm sao qua ñöôïc bôø kia? Nay ta neân gom goùp caây coái coû raùc laøm beø, nöông vaøo beø naøy maø töø bôø beân ñaây qua ñeán bôø beân kia.” Ngöôøi aáy lieàn gom caây coû laøm beø, roài qua ñöôïc bôø kia, chí khoâng di ñoäng. Caùc Tyø-kheo neân bieát, nay ta laáy ví duï, neân kheùo suy nghó. Noùi nghóa naøy laø coù nghóa gì? Boán raén ñoäc laø boán ñaïi. Theá naøo laø boán ñaïi? Ñoù laø ñaát, nöôùc, gioù, löûa. Ñoù laø boán ñaïi. Naêm ngöôøi caàm kieám töùc naêm thaïnh aám. Theá naøo laø naêm? Ñoù laø saéc aám, thoï* aám, töôûng, haønh aám, thöùc aám. Saùu oan gia laø aùi duïc. Thoân troáng laø saùu nhaäp beân trong16. Theá naøo laø saùu? Ñoù laø nhaõn nhaäp, nhó nhaäp, tyû nhaäp, thieät nhaäp, thaân nhaäp, yù nhaäp. Neáu ngöôøi coù trí tueä, khi quaùn maét, thaáy thaûy ñeàu troáng khoâng, khoâng choã gì, hö doái, laëng leõ, khoâng beàn chaéc. Khi quaùn tai, muõi, mieäng, thaân, yù, thaáy ñeàu troáng khoâng, ñeàu roãng laëng, cuõng khoâng beàn chaéc. Nöôùc laø boán doøng. Theá naøo laø boán? Töùc laø duïc löu, höõu löu, voâ minh löu, kieán löu17. Beø lôùn laø taùm ñaïo phaåm cuûa Hieàn thaùnh. Theá naøo laø taùm? Chaùnh kieán, chaùnh trò, chaùnh ngöõ, chaùnh phöông tieän, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng, chaùnh nieäm, chaùnh ñònh. Ñoù laø taùm ñaïo phaåm Hieàn thaùnh. Muoán vöôït qua nöôùc laø söùc tinh taán vôùi phöông tieän kheùo leùo. Bôø naøy laø thaân taø18. Bôø

Noäi luïc nhaäp , töùc saùu noäi xöù. 16.

Boán löu , hay boán boäc löu. 17.

Thaân taø , töùc höõu thaân kieán. 18.

kia laø dieät thaân taø. Bôø naøy laø quoác giôùi cuûa vua A-xaø-theá. Bôø kia laø quoác giôùi cuûa vua Tyø- sa. Bôø naøy laø quoác giôùi cuûa Ba-tuaàn. Bôø kia laø quoác giôùi cuûa Nhö Lai. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo nghe Phaät daïy xong, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 7

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, taïi nöôùc Xaù-veä cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø-kheo naêm traêm ngöôøi. Luùc aáy trong thaønh Xaù-veä coù moät Öu-baø-taéc vöøa maïng chung vaø laïi sinh trong nhaø ñaïi tröôûng giaû taïi thaønh Xaù-veä. Vò phu nhaân lôùn nhaát mang thai. Theá Toân duøng Thieân nhaõn thanh tònh khoâng tyø veát ñeå xem; thaáy Uu-baø-taéc naøy sinh trong nhaø tröôûng giaû giaøu nhaát thaønh Xaù-veä. Ngay ngaøy ñoù laïi coù Phaïm chí thaân hoaïi maïng chuùng sinh trong ñòa nguïc. Theá Toân cuõng duøng Thieân nhaõn xem thaáy. Cuõng ngay ngaøy ñoù, Tröôûng giaû A-na- baân-ñeå maïng chung, sinh coõi thieän, leân trôøi. Theá Toân cuõng duøng Thieân nhaõn xem thaáy. Ngay ngaøy hoâm ñoù, cuõng coù moät Tyø-kheo chöùng nhaäp Nieát-baøn, Theá Toân cuõng baèng Thieân nhaõn maø nhìn thaáy. Baáy giôø, Theá Toân thaáy boán vieäc

naøy roài, lieàn noùi keä naøy: Neáu ngöôøi thoï baøo thai Haønh aùc vaøo ñòa nguïc Ngöôøi laønh sinh leân trôøi Voâ laäu nhaäp Nieát-baøn. Nay ngöôøi hieàn thoï thai Phaïm chí vaøo ñòa nguïc Tu-ñaït sinh leân trôøi Tyø-kheo thì dieät ñoä. Baáy giôø, Theá Toân rôøi tónh thaát, ñeán giaûng ñöôøng Phoå taäp maø ngoài, roài Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Nay coù boán vieäc maø neáu ngöôøi tu haønh theo thì khi thaân hoaïi maïng chung seõ ñöôïc sinh trong loaøi ngöôøi. Theá naøo laø boán? Ngöôøi maø thaân, mieäng, yù vaø maïng thanh tònh khoâng tyø veát, luùc maïng chung seõ ñöôïc sinh trong loaøi ngöôøi. Naøy Tyø-kheo, laïi coù boán phaùp maø ai taäp haønh, ngöôøi ñoù seõ vaøo trong ñòa nguïc. Theá naøo laø boán? Thaân, mieäng, yù vaø maïng khoâng thanh tònh. Ñoù laø, naøy Tyø-kheo, coù boán phaùp naøy maø ai thaân caän thì khi thaân hoaïi maïng chung seõ sinh vaøo trong ñòa nguïc. Laïi nöõa, naøy Tyø-kheo, laïi coù boán phaùp maø neáu ngöôøi tu taäp haønh theo thì seõ sinh coõi laønh, leân trôøi. Theá naøo laø boán? Boá thí, nhaân aùi, lôïi ngöôøi, ñoàng lôïi. Ñoù laø, naøy Tyø-kheo, ai haønh phaùp naøy, khi thaân hoaïi maïng chung seõ sinh coõi laønh, leân trôøi. Laïi nöõa, naøy Tyø-kheo, laïi coù boán phaùp neáu ai taäp haønh theo, khi thaân hoaïi maïng chung, dieät taän höõu laäu, thaønh töïu voâ laäu, taâm giaûi thoaùt, trí tueä giaûi thoaùt, nhö thaät maø bieát raèng, sinh töû ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng coøn taùi sinh nöõa. Theá naøo laø boán? Thieàn coù giaùc, coù quaùn; thieàn khoâng giaùc, khoâng quaùn; xaû* nieäm; thieàn khoå laïc dieät. Ñoù laø, naøy Tyø-kheo, coù boán phaùp naøy, neáu ai tu taäp thöïc haønh theo ñoù thì seõ dieät taän höõu laäu, thaønh töïu voâ laäu, taâm giaûi thoaùt, trí tueä giaûi thoaùt, nhö thaät maø bieát raèng: “Sinh töû

ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng coøn taùi sinh nöõa.” Theá neân, naøy caùc Tyø-kheo, neáu thieän gia nam töû trong boán boä chuùng, muoán sinh trong loaøi ngöôøi, haõy tìm caàu phöông tieän haønh thaân, mieäng, yù, maïng thanh tònh. Neáu muoán ñöôïc sinh leân coõi trôøi, cuõng haõy tìm caàu phöông tieän haønh boán aân hueä. Neáu muoán ñöôïc heát höõu laäu, thaønh töïu voâ laäu, taâm giaûi thoaùt, trí tueä giaûi thoaùt, cuõng haõy tìm caàu phöông tieän haønh boán Thieàn. Nhö theá, naøy caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo nghe Phaät daïy xong, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.